

SOMOGYI NÉPLAP

AZ MSZMP SOMOGY MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XL. évfolyam, 116. szám

Ara: 1,80 Ft

1984. május 19., szombat

Hasztalan előnyök

Az utóbbi három évben 680 üzletet nyitottak iparvállalatok, ipari szövetkezetek, állami gazdaságok és mezőgazdasági termelőszövetkezetek: a minta- és márkaboltok alkotják már az ország kereskedelmi hálózatának több mint 13 százalékát. Részesedésük az áruforgalomból ennél természetesen jóval szerényebb — ezek általában kis üzletek —, de nem is az az elsődleges céljuk, hogy megoldják a lakosság áruellátását.

A termelők azért vállalkoznak arra, hogy a fogyasztókat közvetlenül — a hivatásos kereskedők kiiktatásával — szolgálják ki, mert úgy vélik, hogy éppen legsikerültebb termékeiket nem rendelik meg a kereskedők — megpróbálkoznak hát maguk ezek értékesítésével. Mások közvetlenül kívánnak piaci tapasztalatokat, vásárlói véleményeket szerezni.

További szempont, hogy a közvetlen értékesítés is hoz némi gazdasági eredményt. Az sem ritka, hogy némely termelő a presztízsét kívánja növelni azzal, hogy kis-kereskedelmi bolttal is megjelenik a fogyasztók előtt, akárcsak egy szakmai vásáron vagy kiállításon.

Kedvező hírek a földekről

Kikelt a kukorica

A kiadós májusi csapadék nyomán kikeltek, illetve megerősödtek a növények. A hétvégi napsütés várhatóan tovább fejleszti a növényeket.

A kukorica országsszerte kikelt. Az áprilisi vetések már szépen meg is erősödtek, a mezőgazdászok nem egy helyen 4—6 levelet is megszámoztak, s ez azt jezi, hogy a kukorica fejlődése megfelel várakozásuknak. Másutt, ahol később került földbe a mag, vagy a szárazság késleltette a kelést, csak most figyelhető meg a zsenge növény. A cukorrépatáblák egy része is már az úgynevezett hat-leveles állapotban van. Sokfelé azonban május elején ki kellett szántani a magokat, mivel a szélviharok elsodorták a szaporítóanyag jó részét és a gazdaságokban nem várhattak ezek után megfelelő termést. A megismételt vetések az esőzések nyomán kaptak lábra és most zavar-

talantul fejlődik a fontos ipari növény. Ugyanúgy jól jött az eső a napraforgóra is. Az őszi vetésű gabonák közül az őszi árpa és rozs már kalászt hozott és rövidesen a búzánál is bekövetkezik ez a növénytanilag fontos folyamat. A kalászos gabonák egyébként szintén erőre kaptak a csapadék és a napsütés hatására.

A gyümölcsfák elvirágoztak. Megkezdődött a tisztulás, amikor is a fák „eldobják” a meg nem termékenyült virágokat, illetve a fagy vagy más okok miatt nem életképes „gyümölcskezdeményeket”. Egy-két héten belül lehet véleményt mondani arról, hogy végül is mi maradt a fákon. A kilátásokat egyértelműen javította a gyümölcsöskertekben is a csapadékutánpótlás.

A betakarítógépek az őszi keveréktakarmányok és a lucerna tábláiban dolgoznak. Friss zöldtakarmányokat kapnak az állatok.

Emlékmúzeumot avattak Marcaliban

Ragyogó tavaszi napsütésben, árnyat adó fenyők alatt hangzott fel tegnap délelőtt Beethoven Örömdója a szülőföldön. Embersokaság vette körül a ház bejáratát, a még lepellel borított szobrot, s várako-

Magyar—belga

...melyből származnak is — általában igen hasznos, hiszen az üzlethálózat bővítése szinte minden településen kívánatos, és erre a hi-
vatásos kereskedelmi vállalatoknak, szövetkezeteknek mostanában igencsak szűkösek az anyagi lehetőségei. A minta- és márkaboltok további előnye, hogy versenyt támasztanak, speciális kínálatot nyújtanak, színesítik és kiegészítik a kereskedelem tevékenységét.

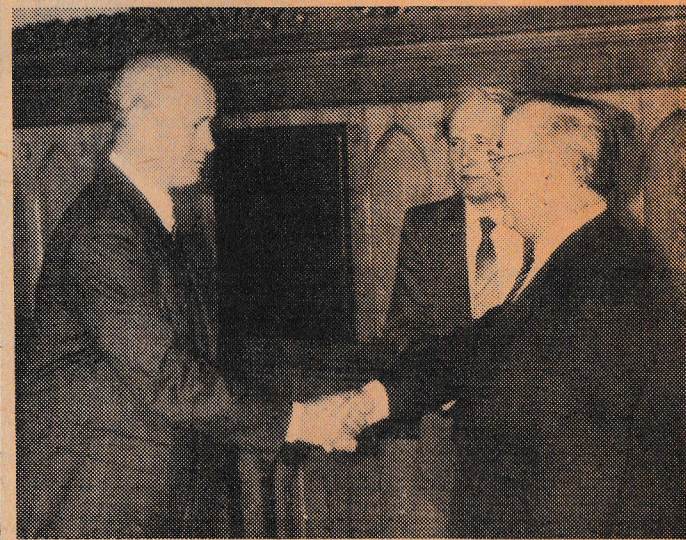
A vásárló azonban azt várja, hogy ott mindig megtalálja a gazda teljes áruválasztékát. Ennek a kívánalomnak már a legnagyobb termelők saját boltjai sem tudnak folyamatosan eleget tenni. Elvárhatná a vásárló azt is, hogy a termelő saját boltjai valamivel olcsóbban árusítsanak. Am az értékesítési lánc rövidülése, a viszonteladók kikapcsolása ellenére alig néhány helyen adják olcsóbban az árut. A kiszolgálásban sem tűnnek ki az ipari, mezőgazdasági termelők boltjai a megszokott színvonalból.

Egyfelől tehát az állapítható meg, hogy a termelői boltok kilógnak a sorból; némely vonatkozásban más rendet követnek, mint a hagyományos kereskedelmi vállalatok. Másfelől feltűnő, hogy számos ipari és mezőgazdasági termelő beéri a ténnyel: saját boltja van — színvonalas tevékenységre, gazdag áruellátásra, megkülönböztető csomagolásra már kevés gondot fordít.

Mindennek ellenére örövendetes, hogy a termelők mind nagyobb számban nyitnak üzleteket, hiszen bővíthetik a vásárlási lehetőségeket, színesítik az árukínálatot. Amint az áruhiányok mérséklődnek, úgy felelnek majd meg mindinkább a hi-
vatásuknak a termelői boltok: jelentenek az iparvállalatok számára valós piac-
kutatót, nyújtanak megkülönböztetett árut és kiszolgálást, s lesznek valódi versenyfársai — az árak tekintetében is — a kereskedelmi vállalatoknak, szövetkezeteknek.

Gál Zsuzsa

Parlamentari tárgyalások

A belga parlament küldöttsége — amely a magyar országgyűlés meghívására, *Josef Edward Leemans*-nak, a szenátus elnökének és *Jean Defraigne*-re, a képviselőház elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban — pénteken Budapesten megkoszorúzta a Magyar Hősök Emlékművét.

Ezt követően a Parlamentben megkezdődtek a magyar—belga tárgyalások a két ország törvényhozásiának képviselői között.

A tárgyalócsoportokat *Apró Antal*, az országgyűlés elnöke, illetve *Josef Edward Leemans* és *Jean Defraigne* vezette. Jelen volt *Willy L. E. Tilemans*, a Belga Királyság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A tárgyaló felek tájékoztatták egymást országaik törvényhozó testületének munkájáról, a kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről, és véleményezték a közösi kérdésekről.

A megbeszélés után *Losonczy Pál*, az Elnöki Tanács elnöke hivatalában fogadta a belga parlamenti delegációt. A találkozáson jelen volt *Péter János*, az országgyűlés alelnöke is.

Az eddigi legnagyobb beruházási szemle

Megnyílik a tavaszi BNV

Több mint 900 külföldi vállalat

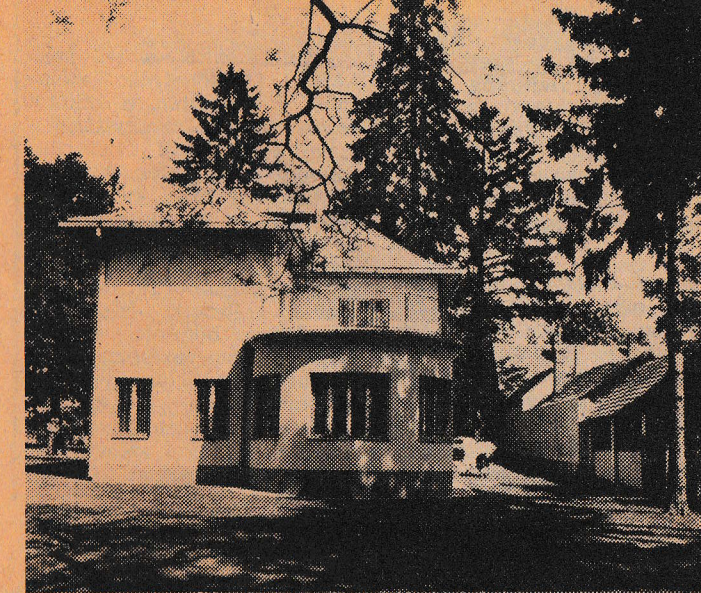
Minek köszönhető a hazai vállalatok növekvő részvétele? — ezzel a kérdéssel kezdte sajtótájékoztatóját dr. Kőrösvölgyi László, a Hungexpo vezérigazgatója tegnap a vásárváros kongresszusi termében a sajtó külföldi és hazai képviselőit tájékoztatva a beruházási javak 79. szakvásáráról.

A vezérigazgató hangsúlyozta, hogy a nehéz gazdasági helyzet ellenére egyetlen vállalat sem léphet ki a közvetkezzenyek nélkül a kereskedelmi vérkeringésből, s különösen nem olyan piaci fórumról, mint a tavaszi BNV. Tavaly 807 hazai vállalat hozta el termékeit, közülük három az idén nem jelentkezett, ám 114 az új kiállítóok száma. A vásár egyre inkább munkahelyé válik, s alkalmat nyújt arra, hogy hazai talajon forrintért lehessen megtanulni

életében kiemelkedő jelentőségű kulturális esemény elé. A múzeumi világnap alkalmából avatták föl Marcaliban Bernáth Aurél kétszeres Kossuth-díjas festőművész és író, a település szülőltének emlékműze-mát. A fővárosiakat és a megyéből, a városból érkező vendégeket, a Bernáth-familia tagjait dr. Röss Zoltán, Marcali tanácselnöke köszöntötte, majd azt mondta:

— Gondolom, mindenkinek felemelő érzés részt venni egy olyan eseményen, ahol hajlékot adunk egy művészeti irányzatot teremtő alkotó műveinek; bronzba öntjük arcvonásait, és kőbe vessük nevét az utókor számára.

(Folytatás az 5. oldalon.)

tató cégek száma. Ide tartozik az elektronikai ipar, az energetika és az erősáramú ipar — korábban ez a három árucsoport együtt jelentkezett.

Az európai vásárok történetében Budapesten működik először helyi televízió-stúdió, amely általános információkat, napi híreket helyszíni riportokat, tudósításokat közöl, valamint reklámfilmeket sugároz. Jól illeszkedik ebbe a rendszerbe a vásári számítógépes információs szolgálat, amely-lyel a látogatók közvetlen kapcsolatba létesíthetnek a kiállítással, választ kaphatnak a termékekkel a gyártókkal kapcsolatos kérdésekre. A vásár forgalmas pontjain monitorokon jelennek meg a vásári alapinformációk.

Az újságírók kérdéseire elmondták, hogy a 100-as busz ezentúl a vásár ideje alatt megáll a Pillangó utcái metró-megállójánál, amely ugyan enyhíti, de megoldani nem tudja a vásárváros könnyebb megközelítésének módját.

A tavaszi BNV május 23-tól 31-ig fogadja látogatóit délelőtt 10-től este 18 óráig.

a legnagyobb kiállítóterrel rendelkezik; Franciaország, Belgium, Dánia és Svédország a korábbiakhoz képest nagyobb érdeklődést tanúsított. Mindez azt bizonyítja, hogy mind idehaza, mind külföldön tovább erősödik a BNV szakmai tekintélye.

A vásár szerkezetét jól ismerők hiányolják az építőipar hagyományos bemutatóját. A múlt hónapban megrendezett Construma nemzetközi építőipari szakkiállítás jelentős szakmai sikerrel zárult, a jelentkezők száma a tavalyihoz képest megkétszereződött. A szakkiállításal erősíteni kívánták az ágazat presztizsét, és tehermentesítették így a tavaszi BNV-t. A Construma időbeli közelsége feleslegessé teszi az ismétlést.

Rendkívül dinamikusan megnövekedett az önállóvá vált árucsoportokban bemu-

a kereskedést, a kiállítási magatartást. A sajtótájékoztató elnökségében a Fővárosi Tanácsot dr. Gál József kereskedelmi főosztályvezető képviselte, s ez jelzi, hogy a főváros is magáénak tekintti a BNV-t.

Az utóbbi idők legnagyobb beruházási seregszemléjének tekintik máris a tavaszi BNV-t. Hazánkban kívül 27 ország és Nyugat-Berlin kiállítói hozták el termékeiket Budapestre. A legutóbbi adatok szerint majdnem 2000 cég ajánlja kínálatát, 10%-kal többen, mint tavaly. A szocialista országok közül először jelentkeztek Kuba, s Belorusz-szia is bemutatkozik. Az idén 35 éves KGST évfordulója alkalmából május 25-én KGST-napot rendeznek.

A tölkés országokból a legnagyobb létszámúak az NSZK cégek, Ausztria pedig

A szemikákban ezer. Enn utat az A ból, a K Dunántúri táborokig ban, enny sem sejtve szöbét, en aztán pom őt tökélet kamra Több m róluk, az nek áldoz zsidókról, esztendeje zánkból a toki Dél-L

Számos laítására v exkluzív *Karsai El* a legutóbb a vezetőjéne lósnak. T vények r születtiek, rendszeri antiszemiti — mondó A zsidósa retű kiköz semmisíté nek ellen tett volna cius 19-én na meg ha patok — logikus ok tényel el "nép", az hol ma teóriáját. Sztójay-ko magyar rendőrség, zonyos ele sét senki A lan negyvenné lóságos gyarország mára — később is sa a nev zonyította zülőházban ölet kis hétfőn est mentummi kormányzó sok és ka németbérre ellenlétek dóság az ban, igaz, csonyabb igyekezett bojkotálni tapo által zéseket.

sorsan keveset v Eichmann

Emlékmúzeumot avattak Marcaliban A város áldozott művészfiának

(Folytatás az 1. oldalról.)

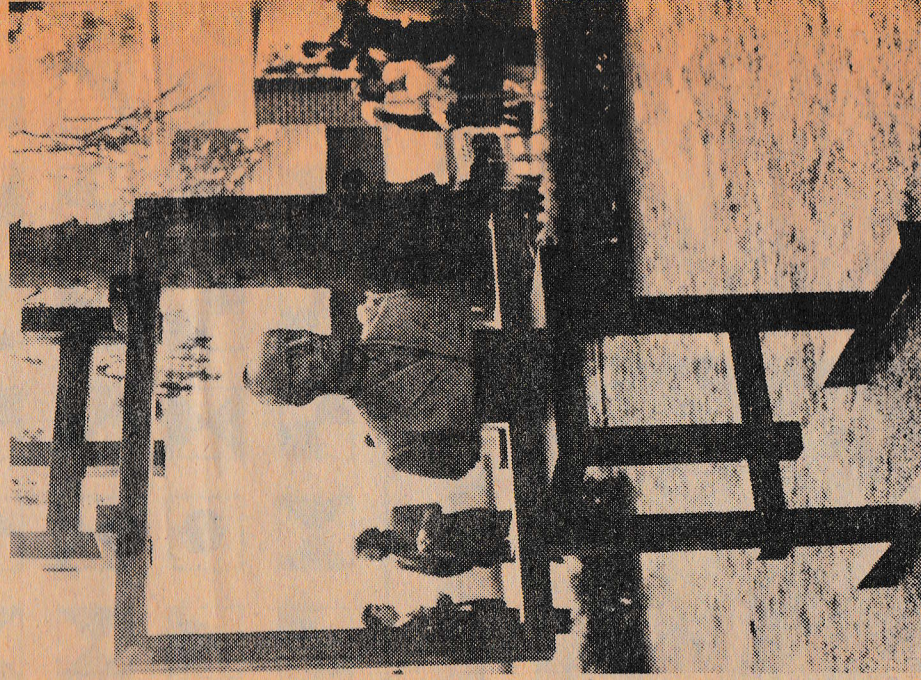
A város tanácselnöke után föllevenniette Bernáth Aurél találkozásait az szülőfölddel. Mint mondta: a művész életének utolsó harmadában megkülönböztette figyelemmel fordult korai emlékei felé. Minden meghívásnak eleget tett, érdeklődött a település fejlődése, az emberek életkörülményei iránt, s rendre elsőként látta a „Boronkai útra”, megállt a szülőház telke előtt, s föllevenítette gyermekkori élményeit. Marcali elnöként fogadta őt diszpolgárává 1980-ban, s a patriótákban már akkor megfogant az emlékmúzeum létesítésének gondolata. Több főhatalóság, megyei vezetőszerv, a Somogy megyei Múzeumok Igazgatósága, a helyi tanács és a lakosság közreműködésével jutottunk el az avatás pillanatáig — mondta dr. Ress Zoltán, majd így fejezte be köszöntőjét:

— Ígérjük, hogy e szép házat és gyönyörű környezetét, a kiállítást rendezők alkotó munkáját megőrizzük és megmutatjuk mindazoknak, akik kíváncsiak az emberi élet és a természet szépségét hirdető, humanista elveket valló, tisztá, nagy ember, Bernáth Aurél hagyatékára.

Ünnepi percek, a szoboravatás aktusa következett. **Tóth János**, a megyei pártbizottság titkára mondott szoboravatató beszédet.

— Az alkalomhoz illően ünnepi köszöntés fogad bennünket az emlékmúzeum udvarán, hiszen nemcsak a város új létesítményének, hanem a művészeti élet egyik végleges oltóhőmérsékletének, a Bernáth Aurél hagyatékából rendezett gyűjteménynek első látogatói vagyunk. Megtisztelt számomra, hogy felavatnám **Pátzay Pál** alkotását, az eredeti terakottáról készült bronz melliszobrot.

A szónok ezután alkotó és modell kapcsolatáról beszélt, szellemi rokonságukat, közeli barátságukat méltatja.

— E barátság művészi tanúságtétele ez a melliszobor is — folytatta **Tóth János**, mely a művészettörténet értéktétele szerint a huszas évek végén készült új, klasszikus fogantatású, nemes egyszerűségű **Pátzay**-alkotások közül is kiemelkedő munká. S ebben minden bizonyval közrejátszik az egymás iránti szellemi vonzalom és mély embenismeret. **Pátzay Pál** és kifejező és pontos portréban, a jellegzetes tartásban mélyebb mondanókát is képes látványvá emelni, máig is érvényes üzenetet közvetíteni a két alkotóművészről. Mindkettőjük teljes életműve — alkotásokban és a művésznemzedékek nevelésében — a felszabadulás utáni vizuális kultúra formálásához, gazdagításához vezetett.

— Köszönet mindazoknak — mondta befejezéstül —, akik lehetővé tették, hogy az emlékmúzeumba érkezéskor, a belépés előtt **Pátzay Bernáth Aurél**-melliszoborra üdvözölhet a látogatót.

Az esemény hangulatához méltó zenével a **Tinctoris** együttes színesítette a programot, amikor lehullt a lepel újra az énekkar szerepelt, majd **Csernák Arpád** színművész részleteket olvasott föl **Bernáth Aurél**: így élünk Pannóniában című művéből. Az izléses és mértékertő rendezett műsorban újra a zene vette át a szót, s utána a város tanácselnöke **dr. Csorba Géza**, a Nemzeti Galéria főigazgatóhelyettesét kérték föl múzeumavató beszédnek megtartására.

— A 20. századi magyar művészet bővelkedik kiváló mesterekben és korszakalkító remekművekben, de kevés olyan alakja van, akinek nevében és életművében hiánytalan tökélyvel teljes gazdagságban, tömören és mégis ezer árnyalattal szóllal meg ennek a szóznak minden jelentése: festészet. Aki maradéktalanul tudta összeötvözni a legjobb hagyományokat a legváltás-tékosabb egyéni törekvéssel; akiben éppúgy megvolt a régi mesterek böles nyugalmi, mint saját, zaklatott korának nyugtalan szzenzibilitása; akinek az egymástól elválaszthatatlan intellektuális és érzelmi gazdagság alakította esztétikáját, akinek festőiek voltak a hangulatai, az indulatai és festőiek a gondolatai is; aki annyi érzékeny szállal kötődött az európai művészethez, irodalomhoz és zenéhez, s akinek alkotása mégis és éppen lényegénél fogva magyar. Ilyen festő volt **Bernáth Aurél**.

E tömör összegezés után **dr. Csorba Géza** hasonló szűkszavúsággal, épp ezért sokat mondva végigkíserte **Bernáth Aurél** életútját, elemzte kiemelkedő alkotásait, megemlékezett irodalmi tevékenységéről, majd így fejezte be avató beszédét:

— **A Bernáth Aurél** emlékmúzeum ünnepélyes felavatása nagy és ódaadó munka eredménye. Azt bizonyítja, hogy a szülőváros megbecsüli, ápolja kulturális, művészeti értékeinket: szeretettel és tisztelettel adózik nagy szülőltének emléke előtt. Köszönet a kezdeményezésért, az áldozatos munkáért.

A főigazgatóhelyettes **A Tinctoris** együttes muzikájának hangjainál vágta át a szalagot, s érdeklődők sokasága rohamozta meg a művészet hajlékát.

(**Bernáth Aurél** marcali emlékmúzeumát holnapai számunkban mutatjuk be.)